

Năvalnicul - poem epic

Romeo Tarhon

A fost pe vremuri un popor
Cum n-a mai fost vreodată
Și-un crai din Lupi coborâtor
Cu o superbă fată

Pe care-un mare împărat
Trufaș și-n plină fală
O vru cu tot cu-al ei regat
Dând cu război năvală...

Părul bălai de aur-spic
Pe spate-n lungi cosițe,
Ochi de safir pe-obrazul mic
Cu ștregărești gropițe,

Cu trupu-i ca un fir de stuf
Subțire și mlădie,
Ușoară ca un puf de puf,
Când vântu-abia adie.

Ci doar gingașă surâzând
Cu buzele-i de fragă,
Stârnea ispitele căzând
Fără de leac de dragă.

Și împăratul din Apus,
Să-și capete iubita,
Fiică de rege nesupus,
Cu Lupii toi pornit-a.

Și spre a fi la adăpost
Să nu îi cadă-n mână,
Fecioara regelui a fost
Trimisă-n munți la stână.

Și i s-a dat în păstorit
O turmă de mioare,
Iar pentru somn și locuit
Colibă-ncăpătoare.

Mergea cu turma la păscut
Din zori și până-n seară
Pe-un colț de rai necunoscut

Din minunata-i țară.

Poieni cu flori de paradis
Înmiresmate-n rouă
Mirifice i s-au deschis
Spre altă lume, nouă.

Vrăjită pe un mal de lac,
Vrând turma să-și adape,
La umbră de bătrân copac
Se cufundă sub pleoape...

Cu luna-n apa de cleștar,
Pe pat de flori și iarbă,
Dormea adânc cu suflul rar
Și un surâs pe barbă.
Dar ca un abur alb, întins,
În vis și-aevea parcă,
Din munte-o ceață s-a prelins
Pe-al nopții ochi cu cearcăn,

Învăluind chipul senin
Al fragedei fecioare,
Pe buze a atins-o lin
Cu dulce sărutare.

Și parcă-aevea s-a simțit
Fiorilor captivă
Și-mbrățișării ce-a pățit
Cu grijă milostivă.

A doua zi soarele hăt
Urcase la amiază,
Iar ei în dulcele desfăt
Nu îi venea să crează!

Pe buzele-i ca de pojar
Și pântecu-i de nimfă
Simțea sărutul ca de jar
Prin sânge și prin limfă.

Și neștiind că starea ei
În vrăjă o s-o prindă,
Privi în lac, văzu scântei,
Oglinzi ce se oglindă
Și din pădurile de fagi
Și brazi cu vântu-n șuier,
Un dor de cei doriți și dragi

Răzbea duios din fluier...

*

* *

Din depărtări de vis și dor,
A regelui codană
Simți în pântec drag odor
Mișcând precum o geană...

Mioarele pe zi creșteau
Sub grija-i de stăpână
Și miei la ugere sugeau
Făcând cornițe, lână...

Mănată de al casei dor
Ea se întoarse-acasă
Ascunsă-n straie de păstor,
Cu șubă, cușmă groasă...

Durere, doliu, moarte, scrum
Găsi-n regat în vale,
Un iad arzând în foc și fum...
Era prăpăd și jale.

Cum vremea nu ședea în loc,
Trecură luni vreo nouă
Și veni ceasul de soroc
Pentru făptură nouă...

Moșit pe-ascuns fără alai
De patru nașe-mume,
Fecior din flori, vlăstar de crai,
A fost adus pe lume...

Iar nașele ce l-au nășit,
Patru minuni de zâne,
L-au norocit și l-au ursit
Numai cu daruri bune...

Fiind sfârșit de Făurar,
Întâia, Primăvara,
I-a-nsămânțat în suflet har
Să își iubească țara

Cu prospețimea zorilor
Și semenii de-o fire
Cu gingășia florilor,

Cea plină de iubire,

Să aibă parte, i-a ursit,
Mereu de tinerețe,
De boli și de dureri ferit,
De hâda bătrânețe...

Și să nu fie mai prejos
În daruri zâna Vară,
L-a făcut chipeș și spătos
Și cu dulceață rară

Ca pe un fruct l-a înzestrat,
Copt vara la căldură,
Iubit să fie și bărbat
Cu vorbe dulci pe gură...

În dar un fluier i-a adus
Mănoasa Toamna tristă
Și vers duios în el a pus
Cum altul nu există,

Și glas măiastru-n piept și gât
Uns cu nectar și miere
Să țină lumii de urât
La ceasuri de durere.

Iar zâna Iarnă i-a țesut
Strai alb cu pietre rare
Și un brâu roșu i-a cusut
Cu perle sclipitoare.

Pe cât creștea de frumușel,
Înalt și lat în spate,
Și straietele creșteau pe el
Ca neaua de curate.
Și peste ani din an în an,
Frumos flăcău crescuse,
Înalt ca trunchiul de castan
Și mândru se făcuse.

Cu ochii verzi, păr mătăsos,
Ca de tăciune negru,
Cu mustăcioară de-abanos,
Era frumos de-a-ntregul.

Din glas și fluieraș cântând
Înduioșa amarul

Cu mierea vorbei și având
Sărut de foc ca jarul.

Iubit de fete și femei,
Iubindu-le la rându-i,
Jurau că-i zeu din lupii-zei,
Îmbrățișări cerându-i.

Părând din alt tărâm sosit
Tot răul să îl curme,
O vreme nu l-au mai zărit
Și nu-i aflau de urme.

Și ca și mamă-sa, în munți,
De lume să se fure,
Plecă pe tâmpile și pe frunți
De piatră și pădure.

Stăpân pe codri și pe cer
Cu turma de mioare,
În gând se întreba stingher:
- Au cine mi-s eu, oare,
Acesta ce a fi nu par
De-un soi cu lumea toată?
Cum mi-a fost dat ca să răsar
Și cine-mi este tată?

- Ca tu să știi ce vrei să știi
Urmează-mă băiete,
Un glas tună și se-auzii,
Ești craiul Dragobete,

Iar Dochia e maica ta
Și-al Pietrei Duh tătânul
Ce-n munți și-n lac în veci va sta
Fiindu-le stăpânul.

Uimit de-acel ecou vocal,
Privi în zare roată,
În lung de lac și-n lat de mal
Și-un pustnic i se-arată

Cu pasul mic și trupul frânt,
Parcă plutind ca pana,
Ca umbra unei frunze-n vânt,
Cu părul, barba, geana

Mai albe decât neaua-n pisc

De munte iarna, vara,
Cu străluciri de obelisc.
Purtând pe chip povara
Înțelepciunii prin ani mulți,
Mai mulți decât stejarul,
I se înfățișă desculț
În giulgiul alb ca varul.

Și dinainte rupt din trunchi,
Pe sfânt în piept primindu-l,
Sfios feciorul în genunchi
De jos în sus privindu-l,

I-a mulțumit, i-a sărutat
Gingașa-i mână dreaptă,
S-a ridicat și l-a urmat
Pe calea-i înțeleaptă

Spre peștera cu flori de colț
Unde-și avea sălașul
Pe pat de flori, sub flori pe bolți...
Uimit fu ciobănașul.

Luându-l, dară, ucenic,
Rămase să-l învețe
Cum viața crește din nimic
Și tâlcuind povețe

Din al naturii tainic tom,
Secrete să deprindă,
Iar de la plante, păsări, pom
Leac pentru boli să prindă;
Ființelor fără cuvânt
Să le învețe graiul
Și semnelor de pe pământ
Ce magic și-ascund traiul;

În codrii-l învăță apoi
De fiare-a nu se teme.
De-acum, să plece înapoi
În sat, venise vreme.

*

* *

Și când în lume-a revenit
Din lumea de mistere,
Cu dragoste a fost primit
Primind-o s-o ofere.

Mai mult, cu drag și cu văpăi,
Decât până plecase,
Trezea iubire a lor săi,
Și fetelor focoase.

Și se făcuse zburător,
Doar ce își lua avântul
Chemat prin gând în ajutor
Și străbătea pământul.

Cum se făcea că nici un soț,
Iubit, amant, logodnic,
Pe-al inimilor slabe hoț
Cuceritor și rodnic

Nu-l urzicau cu gelozii,
Nu-l otrăveau cu ură,
Nu se știa, ci-n vreme târzii
Se-află din gură-n gură
De la un biet bătrân din sat
Care trecuse suta
De ani și, iaca, dezlegat
De jurământ putut-a

Să dea misterul în vileag:
- Băietu-aista, zise,
Să știți că le-a căzut cu drag
În făurar, în vise,

Ivindu-se doar mirilor
Novici în prag de nuntă
Și tainele iubirilor
Pe care toți le-nfruntă

Le-a arătat și i-a-nvățat
Să aibă iscusință,
Să aibă bărbăție-n pat
Și leac la neputință.

Or, ei, în schimb, prin jurământ
Păstrau în ei secretul
Cât timp în traiul pe pământ
Îmbătrânind cu-ncetul

Nu ajungeau la centenar
Și la purificare,
Cum se petrece tot mai rar,
Primind-o nu oricare...

Și după ani și ani și vieți
Cu sutele de sute,
În care fete și băieți
Prinzând să se sărute

Au învățat din tată-n fiu
Și de la maici la fiice
Iubirea și fiorul viu
Și vorbe dragi a zice

Și au transmis din leat în leat
A dragostei menire
Dintre femeie și bărbat
Prin sfânta lor unire,

Cum tot mai rar și tot mai strâmb
De-o vreme se petrece
În inimile ca de plumb
Și ca de piatră rece

Chiar și aici, pe vechi meleag
Și-n leagăn de frăție,
Unde de dor, dureri și drag
De soț și de soție
Și de părinți și de bunici,
Și de strămoși și neamuri,
În țara Lupilor de-aici
Cu dragi și sfinte hramuri,

Al Pietrei Duh și tatăl bun
Lui bunul Dragobete,
Își chemă fiu-ntr-un ajun
De praznic pentru fete

Și îl lipi de pieptul lui
La pieptu-i să îl știe,
Cu grija înțeleptului
Să-l vază pe moșie.

Și să nu-l scape îndrăcit
De vreo ispită goală,
De la cornaciul îndrăgit
De piaza de sub poală,

Rugă pe Maica Celui Sfânt
Și milostiv și falnic
Să-l schimbe-n plantă de pământ
Cu numele Năvalnic.

Și-așa purcese și făcu
Fecioara preacurată
Zicând - Băiete, de acu
Vei sta cu bunul tată
Și vei renaște și-nflori
Devreme primăvara,
Vei răsări și vei spori
Dând spor în toată țara.

Ci toți și toate au un rost
Și o menire-anume
Câte mai sunt și câte-au fost
Minuni în astă lume.

*

* *

Precum am auzit și eu
Minunea de poveste,
Așa a fost și rostul meu
S-o spun și că mai este

Același obicei și azi
Deși ni-i traiul jalnic
Loviți de patimi și necaz,
Credința în Năvalnic

Și în magia lui mereu.
În semn de prețuire,
Pentru mărinimosul zeu
Al vieții-ntru iubire,

Fecioarele îl poartă-n sân
În pungă de mătase
Și-l pune soața de stăpân
Pe toc de uși la case

S-alunge farmece și vrăji.
Și-l țin la piept și mirii
Din firele-i să facă străji
În contra învrăjbirii

Și-a aprigelor răzbunări
De muieruști spurcate
Care la pat și sărutări
Cam fost-au refuzate.

Și-i leac, Năvalnicul, la răni
Nu doar ce ard în suflet,
Ci și betșugitei cărnii

Oprind biet trup din umblet.

Aduce spor, noroc și bani,
Alungă ghinionul,
Lungește viața peste ani
Ca remful și tarhonul...

Dar vă-ntrebați, cu Dochia
Ce va fi fost să fie,
Pe unde-și poartă rochia
De nu o fi stafie?

Gurile rele cică zic,
Doar să se afle-n treabă,
Că nu e bună de nimic
Și e demult o babă

Pusă mereu pe stricăciuni
Și-afurisită-n clanță,
Cu vestea printre băbăciuni
Că-i mare cotoroanță

Și într-un mărtișor, de rea,
S-a pus să se îmbrace
Când neaua tocmai se topea
Cu nouă mari cojoace

Să-și urce oile din timp
La munte la pășune,
Sfidînd a zânei antotimp
Cu zile calde, bune...

Și-abia în munți, să-și lepede
Cojoacele la soare,
Se îndură, nu repede,
Ci rînd pe rînd. Dar mare

Și strașnic ger din nou s-a pus.
Fără de foc în vatră,
S-a preschimbat cu turma sus
În stană grea de piatră.

Dar sunt și guri de oameni buni
Și înțelepți ce-n semne
Citesc tot felul de minuni
Și ce vor să însemne.

Ei cred că Dochia s-a dus

Sus la Ceahlău cu turma
Și că iubitului i-a spus
Să-i șteargă-n lume urma

Și s-o preschimbe-n cremene
Cu dânsul să rămână
Și-n veci de veci să-i semene,
Să fie împreună.

Iar eu pe-aceștia-i cred și cred
În tâlcuri înțelepte,
Cu voia-n taine să purced,
A Domnului, ce drept e!